

Mateřská škola SRDÍČKO Pardubice, Lud'ka Matury 653

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ROK S KRTKEM

Motto: Nestačí jen podat ruku, je třeba darovat i kus srdce

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ROK S KRTKEM

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

- 3.1 Věcné podmínky – třídy, zahrada, keramická dílna, kabinet
- 3.2 Životospráva – školní stravování, denní řád, pobyt venku, odpočinek
- 3.3 Psychosociální podmínky
- 3.4 Organizace
- 3.5 Personální a pedagogické podmínky
- 3.6 Řízení mateřské školy
- 3.7 Spoluúčast rodičů
Spolupráce s dalšími institucemi
- 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- 3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných
- 3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

- 4.1 Počet tříd
- 4.2 Pravidla pro zařazování do tříd
- 4.3 Činnosti pro souběžné působení učitelek
- 4.4 Kritéria přijímání dětí
- 4.5 Individuální vzdělávání

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- 5.1 Vize mateřské školy
- 5.2 Filosofie mateřské školy
- 5.3 Zaměření programu – vzdělávací priority
- 5.4 Metody, formy a prostředky vzdělávací práce
- 5.5 Pedagogické zásady
- 5.6 Průběh vzdělávání dětí se speciálními potřebami, dětí nadaných
- 5.7 Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let
- 5.8 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

- 6.1 Cíle vzdělávání
- 6.2 Klíčové kompetence
- 6.3 Obsah vzdělávání – bloky
- 6.4 Oblasti vzdělávání
- 6.5 Podmínky zpracování TVP

7. EVALUACE

8. AKTUALIZACE

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motivační název: Rok s krtkem

Zpracovatel ŠVP: kolektiv pedagogů MŠ

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2025

Aktualizace: 1.9. 2025

Název školy: Mateřská škola Srdíčko Pardubice, Lud'ka Matury 653

Adresa školy: Lud'ka Matury 653, 530 12 Pardubice

IČO: 601 57 275

Ředitelka školy: Bc. Alena Rybková

Telefon: 466 261 684, +420 737 980 700

E-mail: ms.srdicko@tiscali.cz

www: www.ms-srdicko.cz

Zřizovatel: Statutární město Pardubice.

Adresa zřizovatele: Magistrát města Pardubice, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice

IČO: zřizovatele: 002 74 046

Školní vzdělávací program byl projednán pedagogickou radou dne 25. 8. 2022 a zapsán pod č.j.:

.....
Bc. Alena Rybková, ředitelka školy

.....
razítko školy

1. OBECNÁ CHRAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola je situována do středu sídliště Dubina a byla slavnostně otevřena 1. září 1978. Od roku 1996 je škola právním subjektem. Mateřská škola je čtyřtřídní s celodenním provozem. Dne 25. 3. 1996 byla zařazena do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Kapacita školy 106 dětí

Součástí školy je školní kuchyně, ve které se připravuje celodenní strava pro děti, obědy pro zaměstnance a cizí strážníky. Kapacita školní kuchyně je 145 jídel. Školní kuchyně prošla v roce 2020 celkovou rekonstrukcí a modernizací.

Objekt školy tvoří pět pavilonů. Ve čtyřech pavilonech jsou v současné době umístěny třídy mateřské školy. I. – II. třída jsou pro děti mladší věkové skupiny a III. – IV. třída pro děti starší věkové skupiny. Pátý pavilon je hospodářský, je zde umístěna kuchyně, prádelna, sborovna, kancelář vedoucí ŠJ a ředitelna.

Okolo mateřské školy je velká zahrada se vzrostlými stromy vybavená dětskými průlezkami a pískovišti. Zahrada je postupně vybavována novými herními prvky a bezpečnostními dopadovými plochami.

2. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Jsou to takové podmínky, které přímo i nepřímo ovlivňují vzdělávání dětí v naší mateřské škole.

3.1 Věcné podmínky

TŘÍDY

Třídy mateřské školy mají dostatečně velké prostory, které vyhovují nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Plocha třídy je 100 m², což odpovídá dle hygienických norem počtu 25 dětí ve třídě. Z důvodů navýšení kapacity jsme musely pořídit nové židličky, šatnové bloky a lehátka pro 4 děti.

Osvětlení celé třídy je zářivkovými tělesy, a protože okna všech tříd jsou situována na jižní stranu, jsou opatřena žaluziemi pro zastínění v letních měsících.

V herních běžných tříd jsou stoly se židličkami a nábytek pro ukládání hraček a pomůcek. Snažíme se dle možností doplňovat a vytvářet hrací koutky. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály průběžně doplňujeme a aktualizujeme. Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Ve čtvrté třídě Žabek je postaveno herní a spací patro, které si děti velmi oblíbily. V této třídě došlo k výměně nábytku za nový systém – regálový, pro děti přehledný a snadno dostupný.

Podařilo se nám získat darem i počítačovou techniku na dvě třídy starších dětí (Myšky a Žabky), a tak se děti mohou nově seznamovat i s novými učebními metodami formou např. pozorování digitálním mikroskopem či práci s digitální kamerou a fotografií.

Protože při vzdělávání dětí zařazujeme i seznamování s dalšími digitálními technologiemi, máme již na třech třídách umístěnu interaktivní tabuli, ve čtvrté třídě pojízdný stojan s tabulí a ve všech třídách je zaveden internet.

V další části tříd jsou prostory určené pro pohybové hry dětí, vybavené kobercem na hry

dětí v nižších polohách. V této části tříd se umísťují i lehátka na klidný odpočinek dětí. Lehátka se uklízí do části tříd oddělené závěsem.

U každé třídy je nově zrekonstruované sociální zařízení se sprchovým koutem, vybavené políčkami pro pověšení ručníčků a na umístění kelímků na zubní hygienu dětí.

Šatny dětí jsou umístěny též u každé třídy a slouží k převlékání dětí. Z bezpečnostních důvodů jsou šatny uzavřeny, opatřeny kódovým systémem, aby se do budovy nedostala nepovolaná osoba.

Prostředí celé mateřské školy je vyzdobeno pracemi dětí, děti se svými výtvy podílejí na úpravě a výzdobě. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je shlédnout i rodiče. Pro tento případ je v každé šatně i digitální rámeček, kde si rodiče mohou prohlížet fotografie svých dětí při činnostech v mateřské škole.

ZAHRADA

Okolo mateřské školy je poměrně velká zahrada. Opravili jsme 4 stará pískoviště za nová plastová. Pískoviště jsou zakryta plachtami zamezující vstupu koček a proti padání listů. Postupně jsme vyměnili téměř všechny kovové nevyhovující prvky za nové dřevěné. Na zahradě najdeme herní prvky jak pro starší, tak i pro mladší děti.

Letos se nám podařilo za pomoci sponzorského daru pořídit malé lanové centrum a nové pružinové houpadlo.

Často využíváme dřevěnou pergolu s lavicemi a stoly pro hry dětí, ale hlavně i pro letní stolování.

Pro otužování dětí a hry s vodou využíváme sprchoviště s novým bezpečnostním povrchem. Ve spolupráci s OMI jsme zrušili tři nevyhovující terasy. Vzniklý prostor jsme osely travou, a tak rozšířili zelený prostor pro děti. Čtvrtá terasa se opravila, zvětšila a pokryla novým bezpečnostním povrchem. Tento prostor je nyní dětmi hojně využíván.

V prostoru mezi 1. a 4. třídou se nám pomocí dotace podařilo vybudovat Přírodní zahradu. Zahradu nám smluvně 2x za rok udržuje zahradník (stříhání živého plotu, dřevin, hrabání a odvoz spadaného listí, výsadba zeleně apod.) Společně s panem zahradníkem jsme zrušili již přerostlé a nebezpečné živé ploty a vysázeli nové habry. Pokoušíme se o vytvoření přírodního bludiště právě s habrů. Běžnou údržbu zahrady – sekání provádí dle potřeby školnice a uklízečka. Naše zahrada je celoročně jako ze škatulky.

KERAMICKÁ DÍLNA

V pavilonu Motýlků byla ze skladovacích prostor zřízena keramická a výtvarná dílna pro děti. Dílnu využívají jak děti docházející v rámci nadstandardních aktivit na Keramiku, tak i všechny děti mateřské školy při např. vyrábění dárků. Dílna je vybavena 2 dětskými stoly a židličkami, regály na ukládání výtvarného a keramického materiálu a policemi na hotové výrobky dětí. Keramická pec je z hygienických důvodů umístěna v uzavíratelné části spojovací chodby. V keramické dílně je také umístěn výtvarný materiál a materiál ke tvořivým aktivitám dětí, kterými si učitelky mohou doplňovat své třídy.

KABINET

Kabinet s učitelkou knihovnou a pomůckami na výchovnou činnost je umístěn v pavilonu Berušek. Pedagogové si zde mohou zapůjčit odbornou literaturu či připravit obrázkový materiál k výchovné práci s dětmi. Kabinet je pravidelně doplňován novými pomůckami, odbornými knihami a metodikami. O vše se starají v rámci své pracovní náplně dvě učitelky.

KABINET pro pohyb

Kabinet s pomůckami pro pohybové aktivity dětí je umístěn v pavilonu Myšek a učitelky si zde mohou vybrat a zapůjčit různé pohybové nářadí a náčiní pro pohybové aktivity dětí.

Záměry:

- ve třídách vytvořit centra, ve kterých mohou děti rozvíjet různé stránky své osobnosti – čtenářská, tvořivá, dopravní, hudební, doprava, domácnost apod.
- vytvořit koutek na polytechniku – ve třídě i na školní zahradě
- na školní zahradu vytvořit pomůcku pro rozvoj jemné motoriky

3.2 Životospráva

ŠKOLNÍ STRAVOVÁNÍ

Na všech pavilonech u každé třídy je umístěna kuchyňka, kde se připravuje výdej jídla na svačinky a odkud se též vydávají obědy. Zároveň jsou kuchyně vybaveny i myčkami nádobí a všechno nádobí ze třídy se zde postupně umývá.

Malým dětem připravují svačinky učitelky, postupně si i malé děti berou jídlo sami, velké děti se obsluhují samostatně, rozhodují si o velikosti porce, kterou si vezmou. 1x týdně – ve středu se ve spolupráci se školní kuchyní připravuje jídelníček na přání a děti si vybírají skladbu denního jídla.

Velké děti se učí sebeobsluze ve stravování i tím, že si jednou za 14 dní natírají pečivo pomazánkou a tím si určují patřičné množství pečiva i pomazánky a 1x za měsíc servírují hlavní jídlo.

Ke školnímu stravování máme vytvořen projekt CHCEME ŽÍT ZDRAVĚ, který stanoví základní principy stravování v naší mateřské škole.

Od ranních hodin mají děti k dispozici pitný režim. V nerezových várnících je připraven zpravidla čaj (v letních měsících ovocná šťáva) a děti si mohou dle svých potřeb točit do svých vlastních hrníčků připravený nápoj. Druhý nápoj – voda, je nesladký a děti si tak mohou zvolit, co budou pít. Při dopolední svačince si mohou ještě vybrat dle přání mléčný nebo ovocný nápoj. Své hrníčky používají během celého dne a po odpolední svačince je paní kuchařka umyje v myčkách a připraví na další den.

Dětem poskytujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu (dle předpisu).

Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.

Dopolední svačinka se podává kolem 9. hod., oběd od 11.30 hod. a odpolední svačinka v 14.30 hod.

V žádném případě nenutíme děti do jídla. Všechny děti si připravené jídlo vezmou a učíme je zásadě alespoň pokrm ochutnat (viz Projekt) Je na dětech aby se rozhodli, jakou porci a jaké množství snědí.

Zajišťujeme takový denní rytmus a řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (rodiče mohou přivádět či odvádět své děti podle svých možností).

Plánujeme zařazovat ovocnou nebo zeleninovou misku i v době hlavního jídla, aby děti měly dostatek čerstvé zeleniny a ovoce po celý den. Chceme dětem nabízet i nové druhy ovoce a zeleniny a do jídelníčku přidávat i nové receptury.

DENNÍ ŘÁD

RD je volný a má především výchovný význam. Pevně je stanovena pouze doba podávání jídla a odpočinku.

Denně zařazujeme před dopolední svačinou zdravotní preventivní pohybové aktivity.

Od příchodu dětí do mateřské školy probíhají tyto činnosti:

6.15 – 6.30

- scházení dětí ve třídě Žabek, ranní hry

6.30 - 9.00

- scházení dětí, ranní hry a činnosti dle volby dětí, individuální práce
- individuální péče o děti
- jazykové chvilky, ranní kruh
- ranní cvičení, popř. relaxační cvičení, jóga
- hygiena, svačina

9.10 – 11.45

- plnění činností rozvíjejících smyslové, manipulačně-technické, sebeobslužné, tělesné, estetické a mravní stránky osobnosti dítěte (záměrné i spontánní učení) ve skupinách individuálně
- pobyt venku

11.45 – 12.30

- hygiena, oběd, příprava na odpočinek

12.30 – 14.10

- odpočinek dle věku dětí
- náhradní nespací aktivity dle věku dětí
- péče speciálně pedagogická, logopedická
- nadstandardní aktivity

14.10 – 15.00

- hygiena, svačina

15.00 – 16.45

- odpolední hry a zájmové činnosti, individuální práce s dětmi

PITNÝ REŽIM PO CELÝ DEN POBYTU DĚTÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE!!!

POBYT VENKU

Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku. V dopoledních hodinách pobývají venku cca 2 hod., v letních měsících učitelky přenáší ven i hry, svačinu, a pokud to podmínky dovolí i řízené činnosti. V odpoledních hodinách se za příznivého počasí děti scházejí na školní zahradě, kterou využívají ke hrám až do odchodu domů. Pobyt venku pouze omezuje počasí a to – prudký déšť, silný vítr, mráz pod -10°C. V těchto případech se děti pobytu venku neúčastní.

Nejvíce k pobytu venku využíváme školní zahradu. Každá třída má své pískoviště. V podzimních měsících chodíme na vycházky do nedalekého lesoparku, kde mají děti dostatek prostoru pro hry s přírodninami. V zimě také využíváme umělý kopec na sídlišti

vhodný ke klouzání nebo bobování. Děti mají dostatek volného pohybu jak v mateřské škole, tak i při pobytu venku.

ODPOČINEK

Po obědě se děti na všech třídách ukládají k odpočinku s pohádkou nebo relaxační hudbou. Každé dítě má připravené své lehátko, kde se uloží k odpočinku. Učíme děti zásadě – Neruš kamaráda, což znamená, že děti, které spánek nevyžadují, mají možnost po vyslechnutí společné pohádky si v době úklidu třídy prohlížet knihu či si hrát s plyšovou hračkou (na lehátku). Děti, které nemají potřebu spánku, si mohou po úklidu třídy zvolit klidovou aktivitu ve třídě u stolečku. Děti do spánku nenutíme! U nejstarších dětí se doba odpočinku zkracuje až na půl hodiny. Pyžamka si děti věší na věšáčky a tím se umožňuje i jejich vyvětrání. 1x za 14 dní si pyžama odnášejí domů na vyprání. Lůžkoviny se perou 1x za 21 dní v prádelně mateřské školy. Podařilo se nám vyměnit deky i polštáře za nové, protialergické a učíme děti si svoje lehátko ustlat. Nejstarší děti si sami připravují matrace a lůžkoviny a také po odpočinku si je ukládají zpět na určené místo.

Záměry:

- zařazovat ovocnou nebo zeleninovou misku i v době hlavního jídla, aby děti měly dostatek čerstvé zeleniny a ovoce po celý den, nabízet dětem nové druhy ovoce a zeleniny
- vedoucí ŠJ a hlavní kuchařka budou pružně reagovat na nové poznatky v oblasti zdravé výživy a zařazovat nové receptury
- učitelky budou dbát na funkční pitný režim (osobní vzor, motivace)
- učitelky budou minimálně 3 x týdně zařazovat zdravotní cviky

3.3 Psychosociální podmínky

Snažíme se, aby všichni zaměstnanci naší MŠ plně respektovali potřeby dětí, reagovali na ně a napomáhali v jejich uspokojování – jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody a klidu.

Děti mají dostatek času a prostoru na dokončení hry nebo činnosti. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Děti si mohou přinést na odpočinek svou plyšovou hračku, která mu pomáhá lépe zvládat adaptační období. Z tohoto důvodu umožňujeme vstup do třídy i rodičům dětí.

S rodiči pravidelně konzultujeme pokroky dítěte a máme vytvořeny konzultační hodiny.

Ke všem dětem se chováme rovnocenně a žádné z dětí neupřednostňujeme před ostatními. Způsob, jakým jsou děti vedeny je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Děti jsou oslovovány křestním jménem, učitelky se dotazují rodičů, jak dítěti říkají doma.

Děti si na všech třídách společně s učiteli vytvořily svá Pravidla chování, která jsou doplněna piktogramy nebo obrázky tak, aby jim děti rozuměly a respektovaly.

Učitelé se vyhýbají negativním slovním komentářům, ale naopak dostatečně chválí a pozitivně hodnotí. Podporujeme dítě, aby se nebálo a vědělo, že udělat chybu je normální, aby pracovalo samostatně a důvěřovalo si.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Učitelky ovlivňují vztahy ve třídě prosociálním směrem – prevence šikany a sociálně patologických jevů. V mateřské škole máme vypracován – MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM. Třída je pro děti kamarádským společenstvím, v němž jsou rády.

V mateřské škole máme zaveden adaptační program pro děti od 2 let s doprovodem jednoho z rodičů nazvaný – Hrátky pro nejmenší. Probíhá ve třídě Motýlků 1x za 14 dní, vždy v pondělí od 15.30 – 16.00 hod. Polovinu času tvoří řízené činnosti učitelkou, druhou polovinu volné hry dětí. Z hygienických důvodů používají děti toaletní papír ze zásobníku a hygienické papírové ručníky. Při skončení činnosti, rodiče s dětmi provedou úklid hraček a pomůcek na určené místo dle pokynů učitelky.

Mateřská škola se svými učiteli prošla cyklem seminářů a získala certifikát – Mateřská škola přátelská k dětem a jejich rodičům. Mateřská škola využívá principu práce projektu Dobrý začátek

Záměry:

- učitelky se budou neustále zamýšlet nad vhodnými způsoby pedagogického vedení
- učitelky se budou více opírat o principy projektu Dobrý začátek, využívat Vzkazy rodičům, pracovat s pochvalou apod.
- učitelky se budou dále vzdělávat a učit novým poznatkům

3.4 Organizace

Provoz mateřské školy je od 6.15 hod – do 16.45 hod. Od 6.15 hod. se děti scházejí ve třídě Žabek. Od 6.30 hod. děti přicházejí do své třídy na svůj pavilon, kde se účastní všech činností.

Denní řád školy je pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí. Do programu jsou každodenně zařazovány řízené zdravotně preventivně pohybové aktivity. V rámci spolupráce se ZŠ Dubina docházíme na pohybové činnosti do velké tělocvičny a využíváme jejich prostor i vybavení.

Odpoledne v letních měsících se scházíme společně na školní zahradě, šatny zůstávají otevřeny, pouze třídy se z bezpečnostních důvodů uzamykají.

V zimních měsících nebo za nepříznivého počasí se děti od 15.45 hod. (dle rozpisu služeb) do odchodu domů schází na třídě Žabiček. Je to z důvodu umístění telefonní linky pro nutná volání.

Učitelé organizují činnosti tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Děti pro svou činnost používají digitální pomůcky – kamera, mikroskop, počítač, interaktivní tabuli, malou laboratoř, dřevěný ponk. Učitelé se věnují dětem, vybírají vhodnou skladbu činností tak, aby byl poměr mezi spontánními a řízenými činnostmi vyvážený.

Děti nachází potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí, mají dostatek času i prostoru pro hru. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.

Nejsou překračovány doporučené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno. Těmito zásadami se řídí všichni pracovníci MŠ SRDÍČKO. Provozní zaměstnanci stolují společně s dětmi a učiteli na třídách. Paní školnice vždy na třídě, kde pracuje ředitelka a druhá paní uklízečka u nejmladších dětí. Obě pomáhají při stolování, oblékání dětí a dalších režimových momentech.

Záměry:

- učitelky budou uplatňovat individuální přístup k dítěti na základě vedení záznamů o dětech (Portfolia) a budou využívat program I Sophi diagnostika
- učitelky systematicky povedou děti k sebehodnocení

3.5 Personální podmínky

V mateřské škole pracuje 8 učitelek na plný úvazek a splňují požadované vzdělání. Jedna učitelka pracuje na úvazek 0,45 a vzdělávání si doplňuje studiem příslušné školy.

Dále v mateřské škole pracuje školní asistent, který je financován z dotačního titulu ESF a asistent pedagoga na základě přiznaných podpůrných opatření.

Mezi provozní zaměstnance patří účetní, školnice, uklízečka a ve školní jídelně jsou zaměstnány: hospodářka, hlavní kuchařka a pomocná kuchařka. Celkem pracuje v mateřské škole 16 osob.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, na základě vytvořených pravidel, s dostatečným prostorem pro sebeuplatnění a kreativitu každého člena. Společně jsme vytvořili Etický kodex, který tvoří soubor pravidel chování každého pracovníka MŠ.

Každý učitel je zodpovědný za svou odbornou úroveň, plánovitě se připravuje na výchovně vzdělávací práci. Učitelky se dále v rámci DVPP vzdělávají a osvojují nové trendy a postupy, získávají nové poznatky a informace, které se snaží při své práci uplatnit.

Čtyři učitelky mají odborné vzdělání v logopedické prevenci, jedna učitelka má certifikát pro cvičení na overbalech a fitballech.

Plně je zajištěno překrývání obou učitelek ve dvou třídách, v dalších dvou třídách řešíme dle možností.

Záměry:

- Zaměřit se na další vzdělávání pedagogův oblasti osobního rozvoje (komunikace s dětmi, s rodiči), na vzdělávání dětí dvouletých, dětí se SVP a dětí z cizojazyčného prostředí

3.6 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny náplněmi práce a dále v Etickém kodexu, ve Školním, Organizačním a Vnitřním řádu školy.

Při informačním systému se využívá vnitřní tel. linka, e-mailová komunikace či sešit informací. Snažíme se, aby pedagogický sbor, ale i všichni pracovníci MŠ pracovali jako tým. Případné problémy řešíme hned a hledáme společné cesty.

Při vedení zaměstnanců se snaží ředitelka vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Jako svůj poradní orgán zřídila ředitelka pedagogickou radu, která řeší a rozhoduje záležitosti týkající se provozu a poslání mateřské školy. Pedagogická rada se schází každé dva měsíce a společně se zabývá řešením aktuálních problémů, návrhů a připomínek. Mimoto se v pondělí 1x14 dní koná malá informativní rada, na které probírají zástupci jednotlivých tříd aktuální témata.

Ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ a ponechává jim dostatek pravomocí. Ty vyplývají z pracovních náplní jednotlivých zaměstnanců a z ročního plánu školy. Spolupráce se zřizovatelem přispívá především ke zkvalitňování materiálních podmínek školy. Mateřská škola spolupracuje i s PPP a řeší společně výchovně vzdělávací problémy dětí.

Záměry:

- zlepšit týmovou spolupráci, využít pomoci supervizora a zaměřit se na zefektivnění vnitřního informačního systému např. formou malých rad.
- Ředitelka bude organizovat vzájemná setkání pedagogů – vzájemné hospitace s jinými školami

3.7 Spoluúčast rodičů

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu vstupovat do her svých dětí.

Formou informací na nástěnce či na webových stránkách jsou rodiče pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje.

Dle zájmu rodičů je možno domluvit individuální pohovory – konzultační hodiny o prospívání jejich dítěte a dohodnout společný postup při jeho výchově a vzdělání.

Učitelé chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Snažíme se, aby ve vztazích mezi rodiči a učiteli panovala oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost a porozumění, respekt a ochota. Spolupracujeme na základě partnerství.

Mateřská škola se otevírá široké veřejnosti a pravidelně je každoročně pořádán Den otevřených dveří. Všichni zájemci se mohou zúčastnit programu či prohlídky školy.

Rodiče si založili **Klub rodičů při mateřské škole**, který začal pracovat od září 2005. Klub má vytvořeny Stanovy, založen vlastní bankovní účet a přidělené IČO: Valná hromada schválila výkonný výbor tvořený 3 maminkami a dozorčí radu složenou ze dvou maminek. Členem Klubu se stává každý rodič, který zaplatí členský příspěvek a v současné době máme 103 členů Klubu (stejně jako dětí). Členský příspěvek si rodiče odsouhlasili a výše je rozdílná podle stáří dítěte. Z vybrané částky se hradí všechny kulturní akce a výlety pořádané mateřskou školou. Dále se nakupují dárkové předměty pro předškoláky a vánoční hračky pro jednotlivé třídy. Rodiče se práci v Klubu ujali velmi zodpovědně a společně hledáme cesty na získání dalších finančních prostředků (např. formou různých dotací).

Snažíme se různými způsoby zapojovat rodiče do společných činností s dětmi (zapojení do vzdělávacích činností, sponzorská výpomoc, účast na přípravě a akcích školy)

Záměry:

- nabízet rodičům každý rok setkání s různými odborníky (psychology, logopedy, pediatry apod.), kteří by rodičům dokázali poradit a navrhnout řešení jejich problémů.
- oslovovat a získávat rodiče pro efektivnější spolupráci

Spolupráce s dalšími institucemi

- **Základní škola** - uskutečňujeme pravidelné třídní schůzky, na které zveme zástupce obou blízkých základních škol. Ve spolupráci se ZŠ Dubina využíváme její tělocvičnu ke sportovním činnostem. Zveme děti z 1. třídy na návštěvu k nám do mateřské školy a na oplátku naše děti chodí na sportovní dopoledne do základních škol.
- **Mateřské školy** – Ve spolupráci s dalšími mateřskými školami Pardubic pořádáme sportovní Olympiádu v 5 sportovních disciplínách.
- **Dům dětí a mládeže Dubina** – zajišťujeme výzdobu společných prostor KD výtvarnými pracemi našich dětí a připravujeme veřejné vystoupení pro rodičovskou veřejnost.

- **Město Pardubice** - účastníme se akce Zrcadlo umění – město tančí nebo město maluje.
- **Partnersví s MŠ Iljušina v Bratislavě** – v rámci partnerství jsme navázali kontakt a následnou spolupráci se slovenskou mateřskou školou v Bratislavě – MŠ Iljušina. Po naší přátelské návštěvě jsme načerpali nové poznatky, týkající se vzdělání pomocí digitálních technologií a vzájemně si vyměňujeme zkušenosti a poznatky. Děti připravují dárky pro své kamarády a pomocí Skype si můžeme i povídat.
- **Poradenské centrum UHK** – další spolupracující organizací je Poradenské centrum UHK. Spolupráce s tímto centrem spočívá v nabídce stážistů pro mateřskou školu, vyhledávání vhodných a případných uchazečů o zaměstnání, příprava pohovorů

3.8 Podmínky vzdělávání dětí s PPO

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Naši snahou je proto vytvoření takových podmínek, aby dítě dosáhlo co největší samostatnosti, aby podmínky maximálně vyhovovaly dětem jejich potřebám i možnostem.

Pro děti se SVP jsou vytvářeny materiální podmínky s ohledem na specifika konkrétního dítěte – tj. zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek, další nutné materiální vybavení.

Budovy mateřské školy jsou všechny nízkopodlažní bezbariérové. Tedy i děti s tělesným postižením mají vhodné podmínky účastnit se předškolního vzdělávání.

Učitelé diferencují metody, formy, vzdělávací obsah v úrovni odpovídající individualitě dítěte, věku a stupni postižení.

Organizace dne (flexibilní denní řád, potřeba aktivit a odpočinku, plánování činností...) a osvojení specifických dovedností vedoucích k samostatnosti, sebeobsluze a dodržování základních hygienických návyků jde v souladu s mírou postižení a věku dítěte.

Učitelé vedou ostatní děti k tomu, že všechny děti mají rovné postavení, že je třeba si pomáhat a být tolerantní k odlišnostem.

Mateřská škola spolupracuje s rodiči dítěte, zprostředkovává kontakty s poradenským zařízením, učitelky pravidelně komunikují s rodiči o vývoji a pokrocích dítěte (Plán pedagogické podpory, Individuální vzdělávací plán).

Dle doporučení poradenského zařízení je v případě potřeby zajištěn asistent pedagoga nebo osobní asistent.

Snížení počtu dětí ve třídě probíhá v souladu s právními předpisy (Školský zákon a Vyhláška o předškolním vzdělávání v platném znění).

Záměry:

- V plánu DVPP budou postupně všichni pedagogové vzdělávání v oblasti speciální pedagogiky (semináře, kurzy, literatura)

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vyhledávání dětí nadaných probíhá zejména pomocí pozorování, zpracování pedagogické diagnostiky a pohovorech s rodiči.

Při zjištění, že by se mohlo jednat o nadané dítě, je vypracován Plán pedagogické podpory podle oblastí (rozvoj druhů nadání, případná podpora oslabených oblastí) a individuálních potřeb dítěte. Nejpozději po třech měsících bude navázána spolupráce s PPP či SPC k dalšímu odbornému posouzení ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte. Po stanovení diagnostiky probíhá stimulace rozvoje nadaného dítěte, a to dle doporučení poradenského zařízení prostřednictvím didaktických materiálů a různých pomůcek.

Mateřská škola je vybavena dostatečným didaktickým materiálem a pravidelně pomůcky pro vzdělávací činnost doplňujeme o novinky. Dětem mohou být zadávány individuální úkoly vyšší náročnosti a děti mají tedy možnost pracovat s různou škálou obtížnosti a rozvíjet tak dál svůj potenciál.

Budeme preferovat individuální práci, samostatnost při řešení, experimentování, zadávání úkolů pro posílení samostatnosti, rozhodnosti, komunikačních dovedností, odpovědnosti.

Mateřská škola bude průběžně vyhodnocovat pokroky dítěte a dávat zpětnou vazbu rodičům – viz PLPP, IVP.

Záměry:

- Učitelky budou preferovat individuální práci, samostatnost při řešení, experimentování, zadávání úkolů pro posílení samostatnosti, rozhodnosti, komunikačních dovedností, odpovědnosti.
- Učitelky budou průběžně vyhodnocovat pokroky dítěte

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pokud kapacita školy není naplněna dětmi tříletými a staršími, může ředitelka školy přijímat ke vzdělávání i děti mladší tří let, nikdy však děti mladší dvou let. Za každé přijaté dvouleté dítě se snižuje kapacita třídy o dvě děti (max. však o 6) až do dosažení věku 3 let u daného dítěte. Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické.

Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role.

Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

VĚCNÉ PODMÍNKY

- hračky nevhodné pro děti mladší 3 let jsou v kontejnerech, které jsou umístěny ve vyšších patrech skříněk či ve výškově nedostupných policích
- hračky a pomůcky pro děti mladší 3 let jsou umístěny v otevřených skříňkách
- sedací nábytek zohledňuje výšku dětí
- jsou určeny klidové zóny v herně pro klid a odpočinek v průběhu dne
- umývárna je vybavena krytým náslapným odpadkovým košem k případnému odkládání použitých vlhčených ubrousků, popř. plen
- pro zajištění osobní hygieny je možné používat pro děti mladší 3 let nočníky (zajištěno vymývání a dezinfekce)
- je zajištěn dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí
- ohrožující předměty nejsou dětem zpřístupněny
- šatna poskytuje prostor na náhradní oblečení
- máme dostatečné prostory na ukládání hygienických potřeb

ŽIVOTOSPRÁVA A PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- učitelky mohou upravit denní režim s ohledem na potřebu individuálních aktivit, odpočinku a spánku jednotlivých dětí, průběžný odpočinek dětí je však kvalitně zajištěn pouze v době, kdy se pedagogické pracovnice překrývají
- učitelky promýšlí náplň vycházek s ohledem na děti mladší 3 let
- dětem je v maximální možné míře zajišťován stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory a jsou určena srozumitelná pravidla
- podněcujeme pozitivní vztahy vedoucí k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou
- dětem je poskytnut dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování
- dětem je v maximální možné míře poskytován pocit bezpečí a opora dospělého

Záměry:

- pokud by bylo přijato dítě mladší tří let, učitelky nastudují v rámci samostudia následující publikace „Dvouleté děti v předškolním vzdělávání“ (autorky J.Kropáčková a H. Splavcová)

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

- úvazky pedagogických pracovníků jsou využívány co nejefektivněji - co největší souběžné působení v organizačně náročnějších částech dne

Záměry:

- ředitelka bude průběžně zjišťovat možnosti získání personální podpor

ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Počet tříd

V naší MŠ jsou 4 třídy, kterým jsme společně dle barev vymyslely odpovídající názvy.

1. Třída - MOTÝLCI

Mladší děti 3 - 4,5 leté : 26

Dochází sem děti, které si na pobyt v MŠ zvykají. Cílem je zvládnout adaptační období, naučit se základní sebeobslužné činnosti a hygienu. Při rozvoji dětí preferujeme hru a individuální přístup. Není preferováno speciální ani zájmové zaměření.

2. Třída - BERUŠKY

Mladší děti 3 – 4,5 leté: 26

Dochází sem děti zpravidla již druhým rokem. Cílem je zdravý a radostný pobyt v MŠ, rozvoj sociálních a citových vztahů mezi dětmi, snaha o respektování třídních pravidel chování. Není preferováno speciální ani zájmové zaměření.

3. Třída – MYŠIČKY

Starší děti 4,5 – 6 leté: 26

Zaměření výchovné práce je na celkový psychomotorický rozvoj dětí, rozvoj přirozené aktivity a samostatnosti dítěte. Vzhledem k věku se děti mohou účastnit nadstandardních a sportovních aktivit. Dětem s vadami řeči se věnuje učitelka s kurzem logopedického preventivy.

4. Třída - ŽABIČKY:

Starší děti 5 – 7 leté: 27

Zaměření předškolní 4. třídy je orientováno na využívání digitálních technologií a pomůcek, na experimentování a polytechnické vzdělávání. Zaměřujeme se čtenářskou a matematickou pregramotnost v rámci přípravy na základní školu. Pro děti s vadami řeči je připravena logopedická prevence.

4.2 Pravidla pro zařazování dětí

Děti jsou zařazovány do tříd podle věku. Zpravidla 1. a 2. třída je určena pro děti mladší, 3. a 4. třída pro děti starší. Dodržujeme nepsané pravidlo, že s dětmi vždy do další třídy postupuje alespoň jeden učitel.

4.3 Činnosti pro souběžné působení učitelek

V mateřské škole se v maximální míře snažíme o souběžné působení obou učitelek např. při výtvarných a hudebních činnostech, pobytu venku, stolování a ukládání k odpočinku. Ve dvou třídách pracují dvě paní učitelky, které se zpravidla vzájemně překrývají minimálně dvě a půl hodiny denně. Ve třetí a čtvrté třídě pracuje asistentka pedagoga, a ještě jsme posíleny o pomoc školní asistentky. Jedná se zejména o tyto činnosti:

- Příprava na pobyt venku (např. oblékání dětí)
- Pobyt venku (bezpečnost dětí, tematické vycházky aj.)
- Příprava na oběd (hygienické návyky)
- Stolování (sebeobsluha)
- Příprava na odpočinek (klidný průběh)
- Výjezdy z mateřské školy (organizace, bezpečnost)
- Spolupráce při individuální a skupinové práci s dětmi (např. práce s dětmi se SVP, OŠD aj.)

4.4 Kritéria přijímání dětí

Zápis k předškolnímu vzdělávání se uskutečňuje během prvních 14 dní v měsíci květnu a děti jsou přijímány dle Kritérií a podmínek, které vyhláší ředitelka školy ve spolupráci se zřizovatelem.

4.5 Individuální vzdělávání

Pokud zákonný zástupce zvolí jiný způsob povinného předškolní vzdělávání svého dítěte, musí tuto skutečnost nahlásit formou podání žádosti (§ 34 odst. 3, školský zákon) řediteli školy. Zahájením individuálního vzdělávání se zákonný zástupce musí řídit platnou legislativou (školský zákon) a Školním řádem mateřské školy a zajistit vzdělávání svého dítěte tak, aby bylo v souladu s RVP PV, ŠVP mateřské školy nebo dle další doporučené odborné literatury.

Individuální vzdělávání by mělo probíhat tak, aby v rozsahu svých osobních možností získalo dítě přiměřenou samostatnost v oblasti fyzické, psychické i sociální, a aby dosáhlo základů kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj, učení a vzdělávání.

Pro posouzení úrovně očekávaných výstupů dítěte se musí zákonný zástupce spolu s dítětem dostavit v určeném termínu do mateřské školy a přinést s sebou k posouzení výkresy nebo vystřihovánky dítěte, seznam naučených básní a písní. Samotné „ověřování dítěte“ spočívá v činnostech, jako je například přednes básně, písně, kresba jednoduchého obrázku, dokreslování, vypracování testu (labyrint, spojování, přiřazování, vybírání, třídění, určování počtu, porovnávání, hledání rozdílů apod.), práce s obrázky (třídění, kategorizace, popis, vybírání podle znaků, zapamatování, orientace v ploše, v prostoru apod.), vyprávění příběhu (i podle obrázků) aj.

V naší mateřské škole je stanoven termín ověřování dne: třetí čtvrtek v listopadu. Setkání proběhne za účasti dítěte, rodiče, ředitelky a učitelky ve IV. třídě Žabiček. Učitelka ve

spolupráci s ředitelkou vypracuje soubor her, činností a úkolů pro dítě. Na závěr bude vypracována Zpráva o výsledcích ověření.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Vize mateřské školy

Naše představa ideálně fungující mateřské školy je vytvoření klidného, pohodového prostředí bez stresů, kde budou děti veselé, kamarádké, radující se, hrající si, mající zájem o dění ve školce, těšící se do ní.

S ohledem na individualitu každého dítěte

- chceme navodit pozitivní přístup k životu
- chceme s nimi dělat činnosti pro zábavu, nikoli pro bezchybný výtvar
- chceme je podporovat v jejich spontánnosti, podporovat a povzbuzovat v jejich zájmech
- chceme podporovat jejich přátelství, včetně kamarádké pomoci
- chceme podporovat tělesnou pohodu
- chceme se s nimi radovat ze života
- chceme rozvíjet samostatnost a zdravé sebevědomí
- chceme rozvíjet schopnost přemýšlet, rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a kreativní schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání
- chceme zapojovat rodiče do dění v MŠ a upevnit tak v dětech pocit kontinuity ve výchově

5.2 Filosofie mateřské školy

Motto: Vstoupí-li branou srdce láska, smích a pohoda, jde o dobrý začátek. A dobrý začátek vede i k dobrým koncům.

Naším cílem je vytváření klidného, podnětného a pohodového prostředí, ve kterém dítě získává nové poznatky, experimentuje s nimi, a tak rozvíjí svoji osobnost.

Vychází z názvu naší mateřské školy a jsme přesvědčeni, že správným přístupem, láskou a trpělivostí můžeme děti:

- Vychovávat k celoživotnímu vzdělávání
- Vychovávat a vzdělávat ke kultivaci hudebního, výtvarného a literárního projevu
- Vychovávat ke zdravému životnímu stylu
- Vychovávat a vzdělávat k sociálnímu a emočnímu růstu – emoční inteligenci

5.3 Zaměření programu - vzdělávací priority

- Rozvoj aktivní tvořivosti dítěte, důvěra ve vlastní schopnosti
- Upevňování kamarádkých a mezilidských vztahů
- Vytváření kladného vztahu k přírodě
- Pestrá nabídka estetických činností, využití lidových tradic
- Řešit problémy, umět si vybírat a nést za volbu odpovědnost
- Rozvoj pohybových aktivit (tělocvična ZŠ Dubina)
- Sdílení zájmu ale i odpovědnosti o společenství třídy, školy – spolupráce s rodiči

5.4 Metody, formy a prostředky vzdělávací práce

Metody

- Naše vzdělávání je založeno na prožitkovém a interakčním učení, uskutečňuje se ve všech činnostech a situacích, kdy učitel vnímá a navozuje na to, co děti prožívají. Prožitky však také záměrně navozuje. Prožitkem rozumíme to, co v nás zůstává emočně podmíněno a je tudíž trvalejší.
- Využíváme situačního učení, učení v situacích. Tyto situace mohou být náhodné nebo záměrné navozené učitelkou. Osvědčila se tvořivá dramatika, která navozuje na různé situace a řeší je.
- Důležitou metodou je hra, která je hlavní a nejdůležitější aktivitou v raném období vývoje člověka. Proto ji dáváme dostatečný prostor. Dodržujeme zákony hry – je činností svobodnou, reproduktivní, má svůj prostor, pravidla nebo je „jako“. Hra musí vycházet z potřeb dítěte a je přímým odrazem jeho zážitků.
- Další metodou pro rozvoj prosociálního chování dítěte je prosociální učení a interakční hry. Zaměřují se na rozvíjení vzájemných vztahů mezi dospělými a dětmi, dětmi a dětmi navzájem, na rozvíjení prožívání a přiměřené projevoování citů.
- Komunitní a jiné typy kruhu se staly součástí denních aktivit. Jsou zařazovány pravidelně a děti se učí respektovat jejich pravidla.
- Metoda pokusu a omylu, experimentujeme a manipulujeme s různými materiály

Formy

- Individuální, skupinové, kolektivní
- Volná hra, společně řízené činnosti, pohybové využití, společné akce, oslavy a slavnosti, kulturní představení, výlety, logopedická péče a další

Prostředky

- Hry, pohybové aktivity, praktické činnosti, pozorování, experimentování, práce s různými materiály a technikami, hry na nástroje,

5.5 Pedagogické zásady

ZÁSADA ÚCTY KE KAŽDÉMU ČLOVĚKU

Učitel:

- vytváří prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, jistě, spokojeně
- zajišťuje všem dětem v MŠ stejné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno
- nikoho nezesměšňuje, nepodceňuje, ani to neumožňuje ostatním
- zbytečně nemanipuluje s dětmi, zbytečně je neorganizuje
- ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuje vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu, sama se chová důvěryhodně a spolehlivě
- vytváří dětem prostředí potřebného klidu, bezpečí i soukromí

ZÁSADA OHLEDU NA VĚKOVÉ A INDIVIDUÁLNÍ ZVLÁŠTNOSTI

Učitel:

- zajišťuje pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci
- respektuje individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku
- umožňuje nově přichozím dětem postupnou adaptaci
- respektuje potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reaguje na ně a napomáhá v jejich uspokojování
- nepodporuje nezdravou soutěživost
- pečuje o to, aby děti měly dostatek tekutin v průběhu celého dne, snaží se o maximální pitný režim všech dětí
- při plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- sleduje konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. Rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět

ZÁSADA OPORY O Kladné rysy dítěte

Učitel:

- vyhýbá se negativním komentářům
- podporuje děti v samostatnosti
- dostatečně chválí a pozitivně hodnotí

ZÁSADA AKTIVITY DĚTÍ

- pedagogický styl je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený

Učitel:

- nabízí dětem dostatek řízených pohybových aktivit, vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- je s dětmi každodenně dostatečně dlouho venku
- umožňuje dětem dostatek pohybu na zahradě i v MŠ
- si vytváří pro činnosti s dětmi vhodné prostředí
- věnuje dětem dostatek prostoru i času pro spontánní hru
- organizuje veškeré aktivity tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem
- vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- poskytuje dětem dostatek prostoru pro uplatnění představivosti a rozvoj fantazie

ZÁSADA DEMOKRATICKÉHO VZTAHU MEZI UČITELEM A DÍTĚTEM

Učitel:

- se sám chová podle zásad zdravého životního stylu, je dětem vhodným vzorem
- zajišťuje vhodný režim – volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád – pro tento řád jsou vytvořena dětem známá pravidla
- dětem předává jasné a srozumitelné pokyny, vede třídu ke vzájemnému přátelství

- se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a vandalismu)
- věnuje dostatek pozornosti konfliktním situacím mezi dětmi
- ve třídě přiměřeně využívá formální i neformální autority

ZÁSADA VŠESTRANNÉHO ROZVOJE OSOBNOSTI UČITELE

Učitel:

- dbá o svůj další odborný růst, soustavně se vzdělává
- jedná, chová se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí
- evaluační činnost je smysluplná, užitečná, z jejích výsledků vyvozuje závěry pro svoji další práci
- ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost, je vstřícný, ochotný spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství

ZÁSADA NÁZORNOSTI

Učitel:

- upřednostňuje aktivity, při kterých jsou děti aktivní, účastní se nabízených činností, zkoumají, objevují, prakticky poznávají
- snaží se o to, aby k žádoucím poznatkům docházely děti vlastní aktivitou (vymýšlení, zkoušení, hledání, pozorování)

ZÁSADA CÍLEVĚDOMOSTI

Učitel:

- pedagogická činnost odpovídá poslání školy
- dostatečně naplňuje cíle školy dané ročním plánem
- dostatečně naplňuje rámcové a specifické vzdělávací cíle dané ŠVP

ZÁSADA VĚDECKOSTI

Učitel:

- se
- věnuje dětem a jejich vzdělávání, využívá moderní formy a metody práce, využívá adekvátní výchovně-vzdělávací prostředky
- přiměřeně využívá počítačové techniky v souladu se záměry ŠVP
- obsah vzdělávací práce (témata) jsou v souladu se současnými poznatky a současným chápáním světa

5.6 Průběh vzdělávání dětí se speciálními potřebami, dětí nadaných

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle náročnosti dělí do 5 stupňů a jsou definovány ve Vyhlášce 27/2016 o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných v platném znění (a také viz Vnitřní předpis o vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami)

Podpůrná opatření 1. stupně

Na základě pozorování a průběžné pedagogické diagnostiky zpracovávají učitelky na jednotlivých třídách ve spolupráci s metodikem prevence MŠ pro konkrétní dítě Plán pedagogické podpory (PLPP). Při tvorbě plánu komunikují s rodiči, zohledňují jejich postřehy o dítěti. Plán průběžně vyhodnocují a aktualizují s ohledem na potřeby dítěte. Nejpozději po třech měsících vyhodnocují účinnost opatření. Pokud se podpůrná opatření nejeví jako dostatečná, doporučují rodičům návštěvu školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

V návaznosti na vyjádření školského poradenského zařízení zpracovávají třídní učitelky ve spolupráci s metodikem prevence Individuální vzdělávací plán (IVP) nebo PLPP dítěte. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejdele do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. IVP se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte. IVP obsahuje, jakým způsobem bude s dítětem dále pracováno (vzdělávací obsah, metody a formy práce, hodnocení dítěte apod.). Za zpracování IVP zodpovídá metodik prevence a překládá jej řediteli školy.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

Individuální vzdělávací plán

Pokud školské poradenské zařízení identifikuje u dítěte stupeň podpůrných opatření 2–5 a doporučí individuální vzdělávací program (IVP), pak ho pověřená učitelka na základě zprávy z PPP/SPC zpracovává. IVP je závazným dokumentem, vychází ze ŠVP mateřské školy a je zpracován dle pokynů ve vyhlášce č.27/2016 Sb. IVP se zpracovává nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Za zpracování IVP a realizaci podpůrných opatření je odpovědná ředitelka školy. S IVP seznámí všechny pedagogické pracovnice školy a současně zákonného zástupce dítěte. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě souhlasu zákonného zástupce dítěte. Příslušné poradenské zařízení nejméně jednou ročně vyhodnotí naplňování IVP. Dětem, které mají zpracovaný individuálně vzdělávací program na základě závěrů z vyšetření odborným pracovníkem z pedagogicko-psychologické poradny či speciálně pedagogického centra se věnují se souhlasem zákonných zástupců učitelky s odbornou kvalifikací ve spolupráci s odborníky ze školského zařízení.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Chování dítěte nám naznačuje, že je nadané, když:

- má široký slovník, vyjadřuje se jasně a plynule
- chce znát, jak věci fungují
- snadno se začne nudit
- je velice zvědavé
- když dostane příležitost, má sklony k ovládnutí druhých
- má smysl pro humor
- má dobrou fyzickou koordinaci těla
- je impulzivní – dříve jedná, než myslí
- má rádo věci pro dospělé a chce být se staršími lidmi.

Vzdělávání dětí, které vykazují mimořádné nadání, je doplňováno nabídkou nadstandardních aktivit, dítě je podporováno v oblasti nadání, je stimulováno vhodnými činnostmi a pomůckami. Ke všem dětem je přistupováno individuálně, děti s nadáním nejsou výjimkou. V případě na možnou identifikaci mimořádného nadání posílá učitelka dítě k vyšetření a následně postupuje dle pokynů poradenského pracovníka

5.7 Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. Důraz je kladen na volnou hru. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci).

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

5.8 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí češtiny jazykovou podporu v rámci běžné činnosti, při které dochází ke kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učiteli přirozeně během pobytu v mateřské škole. Nový systém jazykové přípravy je pak určitou nadstavbou a větším zacílením na vzdělávání dětí cizinců v češtině.

Pokud budou v MŠ alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, tak ředitelka zřídí skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zjištění plynulého přechodu do základního vzdělání.

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do 2 nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte lze zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na ZŠ by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným metodickým materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, které lze využívat až již v rámci jazykové přípravy v povinném předškolním vzdělávání, tak i při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je potřeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, upravit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Záměry:

- Učitelé se v dalším vzdělávání zaměří především na absolvování vzdělávacích programů týkající se vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí češtiny

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Cíle předškolního vzdělávání v MŠ Srdíčko

Záměrem předškolního vzdělávání v naší mateřské škole je dovést dítě na konci jeho období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělání. Partnerským přístupem se snažíme, aby získalo základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, schopnost být samo sebou a zároveň se umělo přizpůsobit životu v sociální komunitě a v kulturní společnosti. Svým osobnostním postojem ho vedeme k tomu, aby získalo základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot a to vše s ohledem na přizpůsobení věku dítěte a elementárním možnostem jeho chápání a vidění světa.

Hlavními cíli předškolního vzdělávání jsou:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání - podporujeme tělesný rozvoj a zdraví (ŠvP, plavání, sport. soutěže, výlety), osobní spokojenost a pohodu dítěte. Systematicky rozvíjíme řeč – pohádky, říkadla, správný mluvní vzor atd. Rozvíjíme schopnost přemýšlet a rozhodovat se. Podporujeme stále dokonalejší chápání okolního světa (počítačové programy), rozvíjíme u dětí fantazii, zájmy a nadání (kroužky, výstav, exkurze)
2. Osvojení si základu hodnot, na nichž je založena naše společnost - vedeme děti k sociální soudružnosti, předáváme dětem kulturní dědictví (tradice, svátky) Poskytujeme dětem možnost poznávat takové hodnoty jako je nedotknutelnost lidských práv, svoboda, rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými, péče o druhé. Každá třída si vypracovala svá pravidla chování, která se snaží dodržovat.
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí - zaměřujeme se na vedení dítěte k zájmu podílet se na společenském životě a činnostech ve škole i v rodině (společné akce s rodiči, veřejná vystoupení v KD Dubina i v Domově důchodců). Vytváříme příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry (lehkoatletický trojboj v rámci spolupráce s jinými MŠ). Vedeme dítě k poznání, že může jednat svobodně a nese za své rozhodnutí odpovědnost.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytují, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení a snažíme se o probuzení větší samostatnosti, tvořivosti a aktivity dětí při řešení problému a úkolů. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Ve vzdělávání nadaných talentovaných dětí nabízíme další aktivity formou účasti v nadstandardních aktivitách. Pro děti s odkladem školní docházky vypracovávají pedagogové plány individuálního rozvoje, které dítě mají stimulovat v problematické oblasti.

Enviromentální výchovu rozvíjíme pomocí metodiky Korálky poznání, odborné publikace: a každoročně zpracovaného ekologického projektu. Multikulturní oblast dětem přibližujeme pomocí Metodiky a krásně zpracované knihy: Náměty pro multikulturní výchovu. Rizika ohrožující bezpečnost a zdraví dětí máme zpracována v projektu

nazvaném Minimální preventivní program a prvotní seznámení se sexuální výchovou čerpáme z Programu sexuální výchovy dětí předškolního věku – Než se dítě zeptá.

6.2 Klíčové kompetence předškolního vzdělávání v MŠ Srdíčko

V naší mateřské škole si děti osvojují klíčové kompetence tím že,

1. kompetence k učení

- ❖ Pozorují zvířata, změny v přírodě,
- ❖ dopravní situace a získané znalosti uplatňují v praxi
- ❖ experimentují se sněhem, ledem, klíčení semen
- ❖ pozorují a poznávají práci dospělých ve svém okolí (kuchařka, školnice, zahradník apod), navštěvují kulturní představení a umí se vhodně chovat
- ❖ pojmenovávají věci kolem sebe, všímají si rozdílů, umí zacházet s počítačem
- ❖ malují, stříhají, lepí, vyrábí dárečky k různým příležitostem, pracují s pracovními listy podle pokynů učitelky a procvičují grafomotoriku
- ❖ využívají komunitního kruhu
- ❖ Často a vhodně jsou chváleny

2. kompetence k řešení problémů

- ❖ Hrají společné hry s dotyky těla (pohlazení), udržují čistotu ve svém okolí
- ❖ Řeší labyrinty a hádanky
- ❖ Překonávají přírodní překážky, bludiště a prolézačky
- ❖ Dokončují vyprávěný příběh, malování obrázku
- ❖ Zvládají číselnou řadu, rozlišují vlevo x vpravo, nahoře x doleporovnávají počet
- ❖ Rozpoznají a ohodnotí vhodné a nevhodné oblékání, chování a vztahy, umí zhodnotit a poznat hlavní charakterové vlastnosti jednotlivých postav v pohádkách
- ❖ Snaží se samostatně řešit konflikty mezi dětmi – (pravidla chování na třídách)

3. komunikativní kompetence

- ❖ Vypráví o obrázku, knize, časopisu, reprodukuje text, vymýšlejí hádanky a dokončují příběh
- ❖ Dramatizují pohádky (vyrábějí kulisy a kostýmy), zpívají písně, hrají na rytmické nástroje, rozpoznají náladu skladby (ukolébavka, pochod, tanec, veselý, smutný)
- ❖ Bez ostychu vypráví o svém prožitku s kamarády či dospělými
- ❖ Rytmizuje slova a říkadla, vymýšlí rýmy, poznává hlásky, umí se podepsat
- ❖ Učí se cizí jazyk – angličtina
- ❖ Umí ovládat počítačové programy, orientovat se v dětských encyklopediích a vyhledávat obrázky v knihách
- ❖ Hrají pantomimu
- ❖ Napodobují správnou výslovnost podle vzoru – reedukace výslovnosti

4. sociální a personální kompetence

- ❖ Pomáhají kamarádovi, umí vyjádřit sympatie a antipatie, dokáží být empatičtí
- ❖ Dokáží přiznat svůj omyl či chybu a omluvit se kamarádovi
- ❖ Rozhodují o hře, vymýšlejí a dodržují již dohodnutá pravidla,
- ❖ Zdraví, poprosí a poděkují, počkají až druhý domluví a neskáčí do řeči
- ❖ Hrají společné námětové hry, určují jednotlivé role a napodobují chování dospělých ve svém okolí (na domácnost, školu, dopravu apod).
- ❖ Umí se chovat obezřetně a s nedůvěrou k cizím lidem – hrají hry s bezpečnostní tematikou (Na zloděje, Na zlého pána)
- ❖ Umí vyřídit vzkaz

5. činnostní a občanské kompetence

- ❖ Dokáže odhadnout svoje síly a schopnosti při překonávání přírodních překážek a při hře na průlezkách
- ❖ Dokončí započatou práci (výkres, výrobek), zadaný úkol
- ❖ Neničí práci druhých (nebouráme stavby, nekreslíme druhému do jeho práce apod.)
- ❖ Projevuje radost ze hry, z práce, umí pochválit, neubližuje kamarádovi
- ❖ Ví, jak chráníme přírodu a co ji škodí, pomáhá při úklidu hraček a umí je uložit na správné místo.
- ❖ Dodržuje dohodnutá pravidla chování ve třídě
- ❖ Myje si ruce dle hygienických zásad, umí používat kapesníka a toaletu, správně používá zubní kartáček a pastu, jí příborem

6.3 Obsah vzdělávání

Vzdělávací nabídka a její realizace je v naší mateřské škole uspořádána do 4 integrovaných bloků, které spojuje dítěti blízké a srozumitelné téma, umožňující nabízet různorodé činnosti a příležitosti.

6.4 Oblasti vzdělávání

Vzdělávací oblasti jsou odvozeny od interakčních oblastí rozlišovaných na základě vztahů, které si dítě postupně utváří k sobě samému, k druhým lidem i okolnímu světu, resp. na základě přirozených interakcí, do kterých dítě v rámci těchto vztahů vstupuje, v nichž žije, rozvíjí se a vyrůstá, učí se a také vzdělává. Jednotlivé oblasti se vzájemně prolínají, prostupují, ovlivňují a podmiňují (viz RVP PV)

1. **Dítě a jeho tělo – oblast biologická**
2. **Dítě a jeho psychika – oblast psychologická**
3. **Dítě a ten druhý – oblast interpersonální**
4. **Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní**
5. **Dítě a svět – oblast environmentální**

6.5 Podmínky zpracování TVP

Třídní vzdělávací program – TVP, vychází ze školního vzdělávacího programu Rok s krtkem, konkretizuje ho pro jednotlivé třídy a rozpracovává ho do činností odpovídající vzdělávacím potřebám dětí.

TVP lze definovat jako **vzdělávací plán** učitele na jednotlivých třídách.

Ve školním programu máme stanoveny **4 hlavní integrované bloky**. Každý blok se zaměřuje na určitou oblast (příroda, planeta Země, člověk, technika), je stručně popsán jeho hlavní záměr a uvedeny klíčové kompetence, dílčí cíle a očekávané výstupy ze všech pěti oblastí. Každý integrovaný blok se dělí na jednotlivá témata, která jsou pro všechny třídy společná, mohou se vzájemně prolínat a nejsou časově ohraničená.

Témata jsou dále rozpracována v TVP na jednotlivé části – **Podtémata**. Podtémata si volí každá třída sama s ohledem k potřebám dětí, konkrétním podmínkám a situaci a zahrnují zpravidla vzdělávací nabídku na jeden týden. Navazují na sebe a jsou aktuálně upřesňovány dle určujících podmínek.

STRUKTURA TVP

INTEGROVANÝ BLOK - TÉMA - PODTÉMA

Podtémata se rozpracovávají s uvedením klíčových kompetencí, dílčích cílů, očekávaných výstupů a konkretizovaných výstupů.

1. INTEGROVANÝ BLOK

KRTEK A PŘÍRODA

Příroda je všude okolo nás, děti jsou celoročně v kontaktu s přírodou – pobyt venku, škola v přírodě, výlety, ekocentrum. Děti seznamujeme s novými poznatky ze života zvířat (výlety do ZOO, záchranné stanice, statek Apolenka), z říše rostlin (klíčení semen, přesazování), všímáme si změn v přírodě (led x voda) apod.. Experimentujeme, pozorujeme, objevujeme, učíme se přírodu chránit a zároveň poznáváme i vliv přírody na náš zdravý život. Každoročně tvoříme Ekologický projekt, na který získáváme i finanční dotaci z Magistrátu města Pardubic. Čerpáme náměty i z environmentálních odborných metodik (viz výše).

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu dění a v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s pomocí a oporou dospělého
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Kompetence komunikativní:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Kompetence sociální a personální:

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Kompetence činnostní a občanské:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

1. Dítě a jeho tělo

- Rozvoj a užívání všech smyslů,
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

2. Dítě a jeho psychika

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních.
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvoj paměti, pozornosti, představivosti a fantazie.
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

3. Dítě a ten druhý

- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
- Vytváření prosociálních postojů (citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost).
- Rozvoj kooperativních dovedností

4. Dítě a společnost

- Vytvoření základních aktivních postojů ke světu, k životu, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.
- Osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

5. Dítě a svět

- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Mít povědomí o významu životního prostředí, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pozoruhodný, pestrý a různorodý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí, "
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů,
- ovládat koordinaci ruky a oka, zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami a náčiním, s nástroji a materiálem.
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity,
- vést rozhovor,
- porozumět slyšenému,
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku,
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech.
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost,
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité,
- chápat prostorové pojmy a časové pojmy, orientovat se v prostoru a čase,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii.
- Uvědomovat si svou samostatnost, vyjadřovat své názory,
- přijímat pozitivní hodnocení a vyrovnat se s případným neúspěchem, hodnotit svoje osobní pokroky
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat dětská přátelství,
- odmítnout komunikaci, která mu není příjemná,

- spolupracovat s ostatními,
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se o hračky, pomůcky, pamlsky, ale i o úkoly
- Začlenit se do třídy a mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti,
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách a chovat se podle nich doma, v MŠ i na veřejnosti.
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami a hračkami
- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné, přínosné, zajímavé a pochopitelné.
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nejen svět přírody, ale i lidí.
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí,
- mít povědomí o jeho významu životního prostředí pro člověka, uvědomuje si, že svým chováním ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- Manipulační činnosti s předměty a materiálem, které děti obklopují (přírodniny, rostliny, papír, modelovací hmota
- Smyslové a psychomotorické hry, přímé pozorování přírody, vnímání všemi smysly
- Kooperativní činnosti ve skupinách a ve dvojicích, společenské hry
- Výtvarné a estetické činnosti
- Poznávání a pojmenování podle obrázků, upevňování vědomostí
- Ekologicky motivované herní aktivity, zpracování odpadových materiálů
- Přirozené a zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě. Pobyt na přírodní zahradě v MŠ
- Pohádka: Krtek zahradníkem, Krtek v ZOO, Krtek a vlaštovka, Krtek a orel

Témata např.:

Rostliny

Zvířata

Ovoce a zelenina

Ochrana přírody

2. INTEGROVANÝ BLOK

KRTEK VE SVĚTĚ TECHNIKY

V dnešní době technika děti nejen zajímá, ale může pro ně být i velkým přínosem. Proto děti poznávají nové věci a pomůcky a využívají je k dalšímu učení, např. interaktivní tabule, počítače, digitální kamery a mikroskopy, mluvící skřipce, diktafony, detektory kovu, apod. Zkoušíme různé chemické i fyzické pokusy s bezpečnými látkami a přísadami. Dále se děti učí pečovat o životní prostředí, třídít odpad, účastníme se programů v excentru Paleta, navštívíme separační dvůr Služeb města Padubic a pozorujeme práci popelářů.

Poznávají různé materiály, zjišťují k čemu se využívají.

Jezdíme MHD na různé akce, a proto děti mohou pozorovat dopravní situace na silnici. Navštívujeme také dopravní hřiště.

Pozorujeme všechno kolem nás, seznamujeme děti s planetou Zemí a Vesmírem. Poznáváme různé prostředí město, vesnice a seznamujeme se s různými druhy dopravních prostředků, učíme se bezpečnému chování v dopravních situacích.

Jsme pozvaní na exkurzi k hasičům a do městské knihovny.

Poznáváme krásy naší země (výlety), poznáváme své město jeho historii a hl. město ČR.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymyslí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční, a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Komunikační kompetence

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými;
- chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence

- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která mu je nepříjemná, umí odmítnout

Činnostní a občanské kompetence

- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnutí, pohodlnost a nízká aktivita mají své nepříznivé důsledky

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

1. Dítě a jeho tělo

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností. Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti.

2. Dítě a jeho psychika

- Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální.
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.
- Vytváření základů pro práci s informacemi.
- Posilování přirozených poznávacích citů - zvědavost, zájem, radost z objevování.
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující získané dojmy a prožitky vyjádřit.

3. Dítě a ten druhý

- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních. Rozvoj kooperativních dovedností.

4. Dítě a společnost

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Rozvoj společenského i estetického vkusu.

5. Dítě a svět

- Vytváření elementárního povědomí o širším technickém prostředí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Ovládat koordinaci ruky i oka, zvládat jemnou motoriku
- Rozlišovat některé obrazové symboly.
- Porozumět slyšenému, formulovat otázky odpovídat.
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit, slovní výkony
- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. Učit se nová slova, aktivně je používat.
- Sledovat očima zleva doprava.
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
- Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
- Zorganizovat hru
- Zachycovat a vyjadřovat své prožitky
- Spolupracovat s ostatními.
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (tvořit z papíru a vytvářet z různých jiných materiálů).
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.
- Dodržovat pravidla her, jednat spravedlivě, hrát férově.
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární či dramatické představení a hodnotit svoje zážitky.
- Vyjadřovat se pomocí hudebních a hudebně pohybových činností.
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí.
- Zvládat a běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem - třídění obrázků či předmětů do barevných popelnic Práce na interaktivní tabuli, s digitální kamerou, zatloukání hřebíků kladivem, robotická včelka. Konstruktivní a grafické činnosti – na stavbaře, stavění z lega, skládanky dopravních prostředků,...
- Prohlížení a "čtení" knížek.
- Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se.
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce.
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (hry na různé profese apod.)

- Pozorování blízkého prostředí a života v něm, technických objektů v okolí (doprava, stavební práce, profese)
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- Praktické činnosti, při kterých se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály - pokusy, zkoumání, práce s mikroskopem, lupou,...
- Poslech čtených pohádek a příběhů, vyprávění toho co dítě slyšelo
- Pohádka: Krtek ve městě, Krtek a autíčko, Krtek a kalhotky, Krtek chemikem, Krtek a robot, Krtek a medicína, Krtek a metro, Krtek a buldozer a další.

Témata např.:

Doprava a technika

Materiály a odpady

Řemesla a povolání

Knihy

Hokusy, pokusy

3. INTEGROVANÝ BLOK

KRTEK A KAMARÁDI

Děti se seznamují s novými lidmi a dětmi v kolektivu vrstevníků MŠ, poznávají nové vztahy mezi dětmi, učí se komunikaci s lidmi okolo sebe. Poznávají, že člověk nemůže být sám, (jiné národnosti, kultura) společně si pomáhají, hrají si, vytvářejí se první dětská přátelství – oslava MDD. Seznamují se s různými druhy lidské činnosti. Společně se podílí na výzdobě MŠ, pořádáme společné akce i pro rodiče (podzimní čarování, pálení čarodějnic, vánoční zpívání aj).

Děti se seznamují se svým tělem a jednoduchou anatomií člověka (návštěva nemocnice), Na základě poznatků si uvědomují, co organismu prospívá nebo mu škodí (hygiena, otužování, oblékání, sport, potrava). Máme vytvořen projekt školního stravování: Chceme žít zdravě. Máme vypracován školní projekt: Minimální preventivní program, který děti vhodnou formou upozorňuje na možná rizika a nebezpečí. O tom, že nejsme stejní, ale každý je jiný, má jinou barvu pleti a zvyky, děti seznamujeme podle metodiky Multikulturní výchovy.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- Získanou zkušenost uplatňovat v praktických situacích a v dalším učení
- Odhaduje svoje síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítání, audiovizuální technika, telefon atp.)
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za své rozhodnutí také odpovídá
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

1. Dítě a jeho tělo

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Uvědomění si vlastního těla.
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalení dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky.
- Rozvoj užívání všech smyslů.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

2. Dítě a jeho psychika

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních, i produktivních.
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.).
- Rozvoj schopnosti sebeovládání.
- Rozvoj komunikativních dovedností.
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě.
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.

3. Dítě a ten druhý

- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělým.
- Vytváření prosociálních postojů (tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.).

- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.).
- Seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhému

4. Dítě a společnost

- Poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace a obvyklým v tomto prostředí.
- Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí.
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů a návyků.
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

5. Dítě a svět

- Poznávání jiných kultur.
- Seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Zachování správného držení těla.
- Zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě apod.).
- Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlaví), znát jejich funkci, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem, se sportem.
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí.
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí.
- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady.
- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.
- Vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situaci, která to vyžaduje.
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
- Učit se z paměti krátké texty (reprodukce říkanky, písničky, pohádky..).
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova.
- Poznat napsané své jméno.
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon.
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje.
- Učit se z paměti krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit.

- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat důvěrné a cizí prostředí.
- Prožívat a dětským způsobem projevoval co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad.
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhými dětmi, navazovat a udržovat dětské přátelství.
- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Spolupracovat s ostatními.
- Vnímat co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc.
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, starším i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých.
- Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně jinak s pomocí).
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky.
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi.
- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy a jeho běžných poměrech (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi).
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí).
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje).
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všít si nepořádku a škod, upozornit na ně.
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se v případě nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- Smyslové a psychomotorické hry
- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, posilovací)
- Činnosti k poznávání lidského těla a jeho částí, prevence úrazu
- Hry na téma rodina a přátelství
- Spontánní hry, námětové hry a činnosti
- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinové konverzace – ranní/ komunitní kruh
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých – hra „Na Škodíka Pepíka“
- Hry pro podporu spolupráce mezi dětmi – skupinové činnosti
- Aktivitty podporující uvědomění si vztahů mezi lidmi
- Hry pro respektování druhých (kamaráda, jiných kultur)
- Různé společenské hry a skupinové aktivity
- Spoluvytváření pravidel soužití
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka...)
- Aktivitty přibližující dítěti kulturu a umění
- Aktivitty zaměřené k poznávání praktické orientace v obci (vím kde bydlím, procházka po okolí)
- Poučení o možných nebezpečných situacích
- Pozorování možných změn v okolí
- Pohádky: Krtek malířem, Krtek a maminka, Krtek a vejce, Jak krtek ke kalhotkám přišel, Krtek a medicína

Témata např.

Kamarádi,

Škola

Den dětí, cizí národnosti

Rodina, Svátek matek

Lidské tělo

Zdraví, Zdravá strava

Sporty

4. INTEGROVANÝ BLOK

KRTEK OBJEVUJE ZEMĚKOULI.

Děti se seznamují s vesmírem, s planetami v něm, podrobněji s planetou Zemí - s pevninou (světařily, státy, naše republika, město, kde žijeme) a s vodstvem na Zemi (oceány, moře, řeky, koloběh vody, život ve vodní řiši). Na exkurzi vyjedeme do hvězdárny v Pardubicích, projedeme se parníkem po řece Labe, prohlédneme si památky našeho města a nejznámější místa v něm. Podrobněji si probereme všechna roční období a vše, co s daným čtvrtletím souvisí včetně svátků, tradic, výletů, výzdoby školy a tříd, výroby dářků a přáníček, besídky (vánoční zpívání, den matek). Dále děti získávají povědomí o časových vztazích a režimu dne- co děláme celý den a s jakými předměty v průběhu dne manipulujeme

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohemu naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- Je schopno chápat, že lidi se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Činnostní a občanská kompetence

- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce a úsilí druhých

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

1. Dítě a jeho tělo

- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

2. Dítě a jeho psychika

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- Rozvoj tvořivosti
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- Získání relativní citové samostatnosti
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

3. Dítě a ten druhý

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztahu s druhými dětmi i dospělými
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

4. Dítě a společnost

- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Rozvoj estetického i společenského vkusu

5. Dítě a svět

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytvoření pozitivního vztahu k němu
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spolu vytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami.....
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat.
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- Chápat slovní vtip a humor.
- Utvořit jednoduchý rým.

- Učit se nová slova
 - Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma.
 - Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího).
 - Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
 - Řešit problémy, úkoly a situace
 - Uvědomovat si své možnosti a limity
 - Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.
 - Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
 - Rozhodovat o svých činnostech.
 - Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě a věcem
-
- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.
 - Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
 - Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.
 - Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.
-
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.
 - Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají).
-
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.
 - Všímat si změn a dění v nejbližším okolí.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- Sledování změn v počasí – podzimní mlhy, deště, ranní mrazíky...
- Pochopení střídání 4ročních období, pochopení časových vztahů
- Práce s interaktivní tabulí
- Prohlížení atlasu, mapy, globusu, modelů i obrázků planet – co znamenají jednotlivé barvy na mapě, globusu, kde najdeme naši zemi
- Oslavy Dne Země
- Výlety do okolí – návštěva hvězdárny a planetária
- Rozšiřování znalostí o naší republice – hlavní město, velká města, řeky
- Pověsti o znaku Pardubic
- Procházka k řece, rybníku či na sádka
- Návštěva Ecocentra Paleta
- Pohádka: Krtek a raketa, Krtek a zelená hvězda, Krtek a paraplíčko, Krtek na poušti, Krtek ve městě, Krtek a potopa, Krtek a sněhulák, Krtek a rybka

Témata např.:

Roční doby, počasí

Vesmír, planeta Země, naše vlast, naše město

Voda

SVÁTKY A TRADICE JSOU SOUČÁSTÍ INTEGROVANÝCH BLOKŮ

Děti se seznamují s lidovými zvyky a tradicemi, které vznikaly za dob našich dávných předků. Společně vítáme Sv. Martina na bílém koni, pečeme perníčky. Zdobíme třídy a vyrábíme dárky a přáníčka pro rodiče. Jezdíme se podívat na výstavu betlémů (výlety do Třebechovic, Hlinska apd.), zahrajeme si vánoční hru.

V jarním období radíme na Karnevalu, zdobíme kraslice, vyrábíme přáníčka atd.

Znalost těchto tradic patří ke kultuře národa a dětem je přibližujeme samostatně v rámci MŠ i společnými akcemi s rodiči (vánoční zpívání, besídky apod.)

Cíl:

- Dítě poznává, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- Dítě rozvíjí úctu k životu ve všech jeho formách a seznamuje se se svátky a tradicemi.

Sv. Martin, Mikuláš, Vánoce, Tři Králové, Masopust, Velikonoce, Pálení čarodějnic, Den matek, MDD, Jiné

7 PLÁN EVALUACE

Oblast:

1. Dokumenty školy: ŠVP – TVP **Soulad ŠVP – RVP PV**

Tato oblast by měla hodnotit naplňování stanovených záměrů a cílů školy v souladu s cíli RVP PV.

1.1 Evaluace podtémat integrovaných bloků	
Cíl: Kritérium:	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku Realizace dílčích cílů a očekávaných výstupů.
Kdy:	Vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku
Nástroje:	– záznam do činnostního plánu – konzultace učitelek – dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči
Kdo:	Pedagogické pracovnice

1.3 Evaluace dílčích projektů	
Cíl: Kritérium:	Plnění záměrů, začlenění cílů dílčích projektů do jednotlivých integrovaných bloků
Kdy:	Dle situace
Nástroje:	- záznam v třídní knize - konzultace učitelek - pedagogické porady - konzultace učitelka – rodič - konzultace učitelky – vedoucí ŠJ, vedoucí kuchařka
Kdo:	Pedagogické pracovnice

1.5 Hodnocení dětí	
Cíl: Kritérium:	Hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí
Kdy:	Převážně průběžně, dle aktuální situace a potřeby
Nástroje:	- konzultace učitelů - konzultace s rodiči - konzultace s odborníky z pedagogicko-psychologické porady - diagnostika dětských výtvarných prací - cílené pozorování - záznamy do archů dle stanovených kritérií (grafické i písemné) – zejména na základě diagnostiky a pozorování – č. 12 - vedení portfolia - dle potřeby stanovení případných opatření
Kdo:	Pedagogické pracovnice

1.6 Soulad TVP – ŠVP – RVP PV	
Cíl: Kritérium:	Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, doplňkového programu školy, spoluúčast rodičů
Kdy:	1x za 3 roky, duben
Nástroje:	- přehledy o rozvoji dětí - fotodokumentace - výstavy, vystoupení dětí - záznamy - monitoring - hospitační záznamy - konzultace - dotazníky pro rodiče - pedagogické porady - autoevaluace pedagogických pracovníků a provozních zaměstnanců - vlastní hodnocení školy - dotazník č. 1, 1 a ,
Kdo:	Pedagogické pracovnice, provozní zaměstnanci, rodiče,

2. Průběh vzdělávání a výsledky

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a koncepčních záměrů ŠVP a výsledků vzdělávání

2.1 Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces	
Cíl: Kritérium:	Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP
Kdy:	Průběžně, dotazníky – únor
Nástroje:	- monitoring - vzájemné hospitace - konzultace pedagogů - hospitace, uplatňování poznatků z dalšího vzdělávání - dotazníky - č.10, - pedagogické porady - sebehodnocení dětí - nástroje viz 1.5
Kdo:	Pedagogické pracovnice, děti, rodiče

2.2 Osobní rozvoj pedagogů	
Cíl: Kritérium:	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Kdy:	Průběžně, dotazníky - duben
Nástroje:	- konzultace - pedagogické porady - hospitace - monitoring - dotazníky č. 11, 2b - sebereflexe - portfolia pedagogů
Kdo:	Pedagogické pracovnice

3. Podmínky vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro naplňování koncepčních záměrů ŠVP

3.1 Evaluace personálních podmínek	
Cíl: Kritérium:	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV: kvalifikovanost pedagogického týmu DVPP ve vztahu k cílům ŠVP a k naplnění koncepčních záměrů efektivita personálního zabezpečení ŠJ, MŠ kvalita řízení,
Kdy:	Květen
Nástroje:	- dotazníky č. 6, 7, - průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků - kontrolní činnost - hospitace - motivační pohovory - pedagogické a provozní porady
Kdo:	Ředitelka, učitelka, vedoucí ŠJ, vedoucí kuchařka, školnice – dle stanovených kompetencí

3.2 Evaluace materiálních podmínek	
Cíl: Kritérium:	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP: budova, technický stav vybavení tříd – dětský nábytek pomůcky, hračky zahradka a zahradní náčiní ŠJ – vybavení v souladu s legislativou
Kdy:	leden
Nástroje:	- dotazníky č.2, 2a, - záznamy z pedagogických a provozních porad - záznamy z kontrolní činnosti - fotodokumentace - jednání se zřizovatelem (účast v zastupitelstvu)
Kdo:	Všichni zaměstnanci dle místa pracovní působnosti a zřizovatel

3.3 Evaluace ekonomických podmínek	
Cíl: Kritérium:	Hodnocení činností v oblasti ekonomiky školy: sledování čerpání mzdových nákladů účelnost, efektivnost hospodaření motivační činnosti rozbory čerpání příspěvku obce rozbory hospodaření – pololetní účetní závěrka roční účetní závěrka sledování naplňování záměrů dle ročního prováděcího plánu a rozpočtu školy v oblasti mzdové i příspěvku obce
Kdy:	Rozbory dle směrnice ředitelky školy, přehledy čerpání 4x ročně, ostatní průběžně
Nástroje:	- tabulky - zprávy + rozbor - pedagogické a provozní porady - konzultace
Kdo:	Účetní, ředitelka – dle stanovených kompetencí

3.4 Evaluace organizačních podmínek školy	
Cíl: Kritérium:	Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP
Kdy:	březen,
Nástroje:	- monitoring - hospitace - kontrolní činnost - dotazníky č.- 3, 4, 5, nebo rozbor podmínek z RVP PV - záznamy z pedagog. a provozních porad - konzultace
Kdo:	Všichni zaměstnanci dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

4. Spolupráce

Cílem této oblasti je vyhodnocení partnerství pro naplňování stanovených záměrů v ŠVP

4.1 Evaluace spolupráce s rodinou	
Cíl: Kritérium:	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP
Kdy:	1x za 3 roky květen
Nástroje:	- fotodokumentace - zveřejnění záznamů z doplňkového programu školy - rozhovory s rodiči, monitoring mezi rodiči - dotazníky č. 13, 8 - provozní porady - mimoškolní akce za účasti rodičů
Kdo:	Pedagogické pracovnice, rodiče – dotazníky, vedoucí ŠJ

4.2 Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností	
Cíl: Kritérium:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu k naplnění stanovených záměrů v ŠVP
Kdy:	Červen
Nástroje:	- zveřejnění fotodokumentace - písemné záznamy o součinnosti a partnerství - projednání rozpočtu školy - webové stránky - konzultace s partnery - vystoupení dětí pro veřejnost - výstava dětských prací v obci - publikační činnost (regionální tisk) - účast na pedagogické radě v ZŠ
Kdo:	Ředitelka, učitelka, pracovnice dle stanovených povinností v souladu s ročním prováděcím plánem

Aktualizace k 1. 9. 2025

Denní řád

Změna provozu mateřské školy od 1.9. 2025

6.15 - 16.45

6.15 – 6.30

- scházení dětí ve třídě Žabek, ranní hry

6.30 - 9.00

- scházení dětí, ranní hry a činnosti dle volby dětí, individuální práce
- individuální péče o děti
- jazykové chvílky, ranní kruh
- ranní cvičení, popř. relaxační cvičení, jóga
- hygiena, svačina

9.10 – 11.45

- plnění činností rozvíjejících smyslové, manipulačně-technické, sebeobslužné, tělesné, estetické a mravní stránky osobnosti dítěte (záměrné i spontánní učení) ve skupinách individuálně
- pobyt venku

11.45 – 12.30

- hygiena, oběd, příprava na odpočinek

12.30 – 14.10

- odpočinek dle věku dětí
- náhradní nespací aktivity dle věku dětí
- péče speciálně pedagogická, logopedická
- nadstandardní aktivity

14.10 – 15.00

- hygiena, svačina

15.00 – 16.45

- odpolední hry a zájmové činnosti, individuální práce s dětmi

Jazyková příprava pro děti s nedostatečnou znalostí jazyka

Od 1. 9. 2025 mateřská škola zřizuje skupinu 5 dětí pro výuku českého jazyka.

Skupina se bude scházet vždy v úterý a čtvrtek od 12.30 – 13.00 hod. ve třídě žabek. Výuku budou zajišťovat paní učitelky ze třídy žabek

Organizace vzdělávání

Od září 2025 jsme ve dvou třídách – Berušky, Myšky, vytvořily centra aktivit podle vzoru programu Začít spolu.

Mladší děti se teprve snaží učit pravidla činností v jednotlivých centrech, starší děti (myšky) v centrech pracují, paní učitelky zavedly postupné svačiny a děti mají možnost se samy obsloužit a opět se zapojit do aktivit.